

692.

U s t a w a

z dnia 15 listopada 1921 r.

o Skarbie Narodowym.

Art. 1. Skarb Narodowy jest funduszem nietykalnym, składa się ze złota i srebra i przeznaczony jest na zabezpieczenie przyszłej waluty polskiej.

Art. 2. Na utworzenie i zasilenie Skarbu Narodowego przeznacza się:

- a) całkowity majątek, zebrany na mocy dekretu z dnia 29 stycznia 1919 r. o Skarbie Narodowym, powstałym z ofiar prywatnych (Dz. Pr. № 11, poz. 129),
- b) składane na Skarb Narodowy ofiary osób prywatnych,
- c) całkowity zapas złota i srebra oraz przedmiotów, z tych kruszców wyrobionych, pozostających jako własność państwowa w posiadaniu poszczególnych władz, urzędów i instytucji państwowych, cywilnych i wojskowych,
- d) złoto i srebro, gromadzone dla Skarbu Narodowego przez instytucje państwowe w drodze skupu.

Art. 3. Dysponowanie majątkiem, przeznaczonym na utworzenie i zasilenie Skarbu Narodowego (art. 2) nastąpić może jedynie według zasad niniejszej ustawy lub ustaw późniejszych.

Art. 4. Wszystkie zapasy złota i srebra, będące jako własność państwowa w posiadaniu władz, urzędów oraz instytucji państwowych, cywilnych i wojskowych, w tej liczbie i Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej, jak niemniej przechodzące do ich rozporządzenia z tegoż tytułu, przelewa się na rzecz Skarbu Narodowego z zapisaniem na dobro budżetu tych władz, urzędów i instytucji sumy, odpowiadającej cenie nabycia, lecz nie wyższej od ceny rynkowej w dniu przyjęcia tych zapasów przez Skarb Narodowy, obliczonej podług ilości zawartego w nich złota i srebra. Tak samo postępuje się z posiadaniem przez wspomniane władze, urzędy i instytucje zapasami złota i srebra, które wpływają w charakterze danin i podatków specjalnych.

Przepis ten nie stosuje się do przedmiotów z kruszców szlachetnych, niezbędnych do specjalnego użytku władz, urzędów i instytucji, a nie mogących być zastąpionymi przedmiotami z innych materiałów.

Wszystkie kruszce szlachetne, w tej liczbie i platyna, otrzymane lub otrzymywane przez władze, urzędy i instytucje państwowe i publiczne, oraz instytucje i osoby prywatne, jako ofiary na cele państwowe ogólne, lub też uzyskane przez władze, urzędy i instytucje państwowe, cywilne i wojskowe, bezpłatnie z jakichkolwiek bądź innych tytułów, jako to w drodze przejścia po dawniejszych rządach, zdobyczy wojennej, konfiskaty i t. p., przelewa się na rzecz Skarbu Narodowego bezpłatnie; złoto i srebro zaś, otrzymywane przez władze, urzędy i instytucje państwowe, cywilne i wojskowe, jako ofiary i zapisy na specjalne cele państwowe, społeczne i publiczne, przelewa się na rzecz Skarbu Narodowego za cenę, ustaloną w dniu tego przelewu dla skupu złota i srebra dla Skarbu Narodowego na wolnym rynku.

Art. 5. Zarząd Skarbem Narodowym powierza się specjalnej „Komisji Skarbu Narodowego” pod zwierzchnim nadzorem Ministra Skarbu. Organem wykonawczym Komisji Skarbu Narodowego w zakresie tego zarządu jest Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa.

Art. 6. W skład wymienionej w art. 5 Komisji wchodzi przedstawiciele: dwóch od Ministerstwa Skarbu, oraz po jednym od Sejmu, Najwyższej Izby Kontroli Państwa, Głównego Urzędu Probierczego oraz Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej. Przedstawiciela Sejmu deleguje Sejm na wniosek Komisji Skarbowo-Budżetowej.

Przewodniczącym Komisji jest wyznaczony w tym celu przedstawiciel Ministerstwa Skarbu, a w razie nieobecności zastępuje go drugi przedstawiciel Ministerstwa Skarbu.

Art. 7. Komisja Skarbu Narodowego ustala w myśl przepisów niniejszej ustawy zasady gromadzenia i przechowywania Skarbu oraz nadzoru nad nim, zasady i ceny skupu złota i srebra (art. 2), przetapiania przedmiotów ze złota i srebra na sztaby (art. 10), oraz sprzedaży przedmiotów, nie nadających się do przechowania w Skarbie Narodowym (art. 11). Postanowienia i zarządzenia Komisji Skarbu Narodowego uzyskują moc po ich zatwierdzeniu przez Ministra Skarbu.

Art. 8. Celem uzyskania funduszków na pokrycie kosztów nabywania i przejmowania złota i srebra dla Skarbu Narodowego w trybie art. 2 p. c) i d) upoważnia się Ministra Skarbu do wydawania na sumę, nie większą niż użyta na cel powyższy, opiewających na marki polskie bezterminowych zobowiązań Skarbu z tytułu skupu złota i srebra.

Art. 9. Zobowiązania Skarbu, wymienione w art. 8, nie są przeznaczone do obiegu i stanowią jedynie zabezpieczenie długu w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej, powstałego z tytułu nabywania i przejmowania złota i srebra. Zobowiązania powyższe stanowią zabezpieczenie dla emisji biletów Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej, nieliczonych zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 26 marca 1920 r. (Dz. Ust. № 31, poz. 179, z r. 1902) do kwoty dozwolonej ustawowo emisji niepokrytej.

Art. 10. Przedmioty złote i srebrne, z wyjątkiem wymienionych w art. 11, oraz złoto i srebro w sztabach w stanie nieprzerobionym, przeznaczone na Skarb Narodowy, przetapia się w Głównym Przedzie Probierczym na sztaby na zasadach, określonych przez Komisję Skarbu Narodowego. Komisja Skarbu Narodowego może również zarządzić przetopienie na sztaby monet złotych i srebrnych.

Art. 11. Przedmioty złote i srebrne, przeznaczone na Skarb Narodowy, o ile zawarte w nich złoto i srebro znacznie ustępuje wartości tych przedmiotów, jako całości oraz przedmioty, nie zawierające złota, ani srebra, o ile mogą być bez zmniejszenia swej wartości użyte na cele państwowe i publiczne, odstępuje się właściwym urzędom i instytucjom państwowym lub samorządowym po cenie szacunkowej; o ile zaś, mając znaczenie archeologiczne, numizmatyczne, historyczne, lub artystyczne, nadają się do przechowania w zbiorach muzealnych publicznych, podlegają sprzedaży za cenę oznaczoną przez Ministerstwo Sztuki i Kultury celem przekazania Muzeum Narodowemu i innym muzeom państwowym, o ile zaś przedmioty te nie nadają się na cele powyższe, zostają one sprzedane na zasadach, określonych przez Komisję Skarbu Narodowego. Również może być sprzedana za zgodą Ministra Skarbu część srebra, przeznaczonego na Skarb Narodowy, celem niezwłocznego użycia równowartości w myśl art. 12.

Art. 12. Kwoty, uzyskane w myśl art. 11 na rzecz Skarbu Narodowego, oraz ofiary w gotówce, składane na Skarb Narodowy, winny być całkowicie zużyte na powiększenie tego skarbu w drodze przejmowania złota i srebra od urzędów i instytucji państwowych oraz nabywania go w myśl art. 2 punkty c) i d).

Art. 13. Koszty zarządu Skarbu Narodowego ponosi Skarb Państwa.

Art. 14. Sprawozdania ze swych czynności, w szczególności zaś ze stanu zapasu kruszcu, Komisja Skarbu Narodowego ogłasza conajmniej dwa razy na rok. W sprawozdaniach tych winna być wykazana ilość czystego złota i srebra w kilogramach, wartość podług ceny rynkowej w dniu sprawozdania oraz wartość według równi monetarnej, którą określa się na podstawie art. 5 ustawy Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej z dnia 7 grudnia 1918 r. (Dz. Pr. Nr. 19, poz. 56). W sprawozdaniu winna być podana także ogólna suma zobowiązań Skarbu, wydanych z tytułu nabycia i przejmowania złota i srebra dla Skarbu Narodowego. Niezależnie od wymienionych wyżej sprawozdań Komisja Skarbu Narodowego winna ogłaszać pod bilansami Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej dane o ilości i wartości kruszców, stanowiących własność Skarbu Narodowego.

Art. 15. Z wejściem w życie niniejszej ustawy traci moc dekret z dnia 29 stycznia 1919 r. o Skarbie Narodowym, powstałym z ofiar prywatnych (Dz. Pr. Nr. 11, poz. 129).

Art. 16. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Ministrowi Skarbu.

Marszałek:

Trąmpczyński

Prezydent Ministrów:

A. Ponikowski

Minister Skarbu:

Michalski

693.

Rozporządzenie Rady Ministrów

z dnia 31 października 1921 r.

w przedmiocie zmiany w przepisach prawnych o organizacji władz administracyjnych I instancji, obowiązujących na obszarze województwa: nowogródzkiego, poleskiego i wołyńskiego, oraz powiatów: grodzieńskiego, wołkowyskiego i białowieskiego województwa białostockiego.

Na mocy art. 6 ustawy z dnia 4 lutego 1921 r. o unormowaniu stanu prawno-politycznego na ziemiach, przyłączonych do obszaru Rzeczypospolitej na podstawie umowy o preliminaryrnyj pokoju i rozejmie podpisanej w Rydze dnia 12 października 1920 roku (Dz. U. R. P. № 16, poz. 93) zarządza się co następuje:

§ 1. Na województwa: nowogródzkie, poleskie i wołyńskie oraz na powiaty: grodzieński, wołkowyski i białowieski województwa białostockiego rozciąga się moc obowiązująca:

- a) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 sierpnia 1919 r. o tymczasowej organizacji powiatowych władz administracyjnych I instanc-